

Riktlinjer för länshållningsvatten

Länshållningsvatten kan uppkomma i samband med sprängning, borrhning, schaktning, upplag av bergmassor och annan verksamhet under byggskedet. Utifrån arbetets art och områdets förutsättningar kan länshållningsvattnet innehålla olika typer av föroreningar som kan orsaka skada i närliggande recipienter. Krav på lokal rening för länshållningsvatten gäller därför i Järfälla.

VA-huvudmannens beslut om särskilda villkor

Enligt *Allmänna bestämmelser för användande av Järfälla kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning (ABVA)* §13 har VA-huvudmannen rätt att föreskriva om särskilda villkor för utsläpp av spill- och dagvatten.

VA-huvudmannen har också ett ansvar att driva den allmänna VA-anläggningen på ett sådant sätt att den uppfyller de krav som kan ställas med hänsyn till skyddet av människors hälsa eller miljön och med hänsyn till intresset av god hushållning med miljön, i enlighet med *Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster*. Enligt samma lag får en fastighetsägare heller inte använda den allmänna VA-anläggningen på ett sätt som medför att ledningarnas eller anläggningens funktion skadas, att olägenhet uppstår eller att huvudmannen får svårt att uppfylla krav enligt andra författningar eller lagar.

Enligt vattendirektivet ska alla sjöar och vattendrag uppnå god kemisk och ekologisk status. Vattenmyndigheten har beslutat om Miljökvalitetsnormer för alla större sjöar och vattendrag, med stöd av 5 kap 1 § *Miljöbalken* och 4 kap 8 § *Förordningen (2004:660) om förvaltning av kvaliteten på vattenmiljön*.

Dessa riktlinjer innehåller de villkor som VA-huvudmannen beslutat ska gälla för att länshållningsvatten ska få släppas till dagvattennätet inom det kommunala VA-verksamhetsområdet. VA-huvudmannen kan också besluta om andra krav i det enskilda fallet. Fastighetsägaren ansvarar för att kraven följs.

Schakt på Barkarbyfältet 2012. Foto: C. Bäckström

Krav på länshållningsvatten

Övergripande krav

- Allt länshållningsvatten ska genomgå en lokal rening med minst slam- och oljeavskiljning.
- I utsläppspunkten ska angivna riktvärden vara uppfyllda.
- Vid större markarbeten eller vid markarbeten i områden där markföroreningar påvisats eller misstänks finnas ska fastighetsägaren, senast 3 veckor innan arbetet påbörjas, till VA-huvudmannen redovisa följande:
 - när arbeten pågår som ger upphov till länshållningsvatten.
 - hur länshållningsvattnet kommer att hanteras.
 - provtagningsrutiner och provtagningsschema.
 - miljö- och kvalitetsansvarig, med kontaktuppgifter.

Provtagning

- Vid större markarbeten ska reningskraven följas upp genom provtagning av oljehalt, suspenderad substans, pH och totalfosfor på utgående behandlat vatten. Vid sprängning tillkommer även provtagning av kväve på utgående vatten. I vissa fall kan länshållningsvatten från sprängning behöva ledas till avloppsreningsverk.
- Vid markarbeten i områden där markföroreningar påvisats eller misstänks finnas ska analys av miljögifter i tabell 2 ske på utgående behandlat vatten.
- Provtagning ska ske via stickprovtagning varje vecka under de första 2 månaderna som länshållningsvatten uppkommer. Om gällande riktvärden efterlevs kan provtagningsfrekvensen minskas till 1 per månad. Om riktvärdena inte efterlevs krävs åtgärd och fortsatt provtagning varje vecka.
- Provtagning och analys ska genomföras av utbildad provtagare och ackrediterat laboratorium. Analyserna ska göras på icke filtrerade prover.
- Analysresultaten ska redovisas till VA-huvudmannen minst 1 ggr/månad. Analysresultaten ska vara sammanställda och innehålla väsentliga uppgifter om länshållningsvattnets art och annan relevant information.

Riktvärden för länshållningsvatten

- För länshållningsvatten gäller riktvärden enligt tabell 1 och 2. Krav på hårdare riktvärden kan komma att ställas vid särskilda fall.

Riktvärden för länshållningsvatten

Avrinnings- område	Oljehalt mätt som oljeindex	Suspenderad substans.	Riktvärde*		
			pH	Total- fosfor	Total- kväve
Bällstån	0,5 mg/l	80 mg/l	6,5 - 8	80 µg/l	2 mg/l
Mälaren**	1 mg/l	100 mg/l	6,5 - 8	100 µg/l	5 mg/l
Säbysjön	1 mg/l	100 mg/l	6,5 - 8	100 µg/l	5 mg/l
Igelbäcken	0,5 mg/l	25 mg/l	6,5 - 8	80 µg/l	1,2 mg/l
Översjön	1 mg/l	100 mg/l	6,5 - 8	100 µg/l	5 mg/l

Tabell 1: Riktvärden för oljeindex, totalfosfor, suspenderad substans och pH för olika avrinningsområden.

* Med riktvärde anses ett värde som om det överskrids medför en skyldighet för fastighetsägaren att vidta sådana åtgärder att värdet kan innehållas.

**Inom Östra Mälarens vattenskyddsområde finns särskilda föreskrifter som måste följas. Strängare lagkrav inträder i vissa fall för område inom vattenskyddsområde.

Riktvärden för miljögifter i länshållningsvatten

Riktvärde*							
PAH	Pb	Cd	Hg	Cu	Zn	Ni	tot-Cr
µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l
1	3	0,3	0,04	9	15	45	15

Tabell 2: Riktvärden för miljögifter.

* Med riktvärde anses ett värde som om det överskrids medför en skyldighet för fastighetsägaren att vidta sådana åtgärder att värdet kan innehållas.

Inom Östra Mälarens vattenskyddsområde kan andra krav finnas.

Teckenförklaring

- Avrinningsområde
- ▨ Område
- ▨ Våtmark

Mälarens
avrinningsområde

Översjöns
avrinningsområde

Säbysjöns
avrinningsområde

Bällstaans
avrinningsområde

Igelbäckens
avrinningsområde

0 2 000
meter

